

Kráľova Lehota

O b e c n ý č a s o p i s

December 2020

Číslo 3

Ročník 16

Vážení spoluobčania

Ani sme sa nenazdali ako rýchlo nám ubehol tento rok a už je pred nami obdobie vianočných sviatkov, ktoré bývajú naplnené pokojom, láskou, ohľaduplnosťou a toleranciou k svojim najbližším, rodine, priateľom, ale aj ku všetkým ľuďom, ktorých v tomto adventnom období stretávame.

Áno, tento rok bol veľmi rýchly a k tomu poznačený celosvetovou chorobou pandémieu koronavírusu COVID 19, ktorá zasiahla aj naše Slovensko, okres, obec i okolie. Preto musíme rešpektovať a dodržiavať vyhlásenia a pokyny Úradu verejného zdravotníctva nosiť ochranné rúška, dodržiavať odstupy, dezinfekciu rúk, spraviť si rýchly nákup v obchodoch a zdržiavať sa v domácych priestoroch alebo prechádzkou po okolitej prírode.

Vážení spoluobčania, milí priatelia,

chcem sa Vám cestou nášho obecného časopisu poďakovať za pomoc, podporu, návrhy a spoluprácu pri riešení problémov, ktoré sme spoločne riešili v predchádzajúcom období.

Želám Vám príjemné a pokojné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojej najbližšej rodiny, aby boli pre Vás časom radosti a veselosti, časom šťastia, tichej pokory a Božieho požehnania, ale aj spomienkami na tých, ktorí už nie sú medzi nami...

Prajem Vám požehnaný a úspešný Nový rok 2021, veľa pevného zdravia, šťastia, lásky, pohody, pracovných i osobných úspechov a ľudského porozumenia.

Vladimír Kapríni, starosta obce

Milí bratia a sestry, milí priatelia!

Opäť tu máme Vianoce. Prišli aj v tomto roku, ktorý je však celkom iný, ako roky predchádzajúce. Celý svet, v ňom aj našu krajinu, naše rodiny viacerými spôsobmi ovplyvnila nová choroba, ktorá zmenila naše zaužívané spôsoby fungovania aj v zamestnaní, v školách, či cirkevných zboroch. Priniesla nám mnohé neistoty a obavy o zdravie a život seba, svojich blízkych a celú našu budúcnosť. Niektorí sa s ňou popasovali, iní žiaľ tento boj nezvládli a už nie sú medzi nami.

Nám, ktorým bolo dopriate dožiť sa tohtoročných vianočných sviatkov zaznieva výzva, aby sme sa z tohto nefahkého obdobia poučili a uvedomili si, čo je v živote skutočne dôležité. Priznajme si, že mnoho vecí sme už brali ako samozrejmosť a zabúdali sme za ne ďakovať. Šírenie pandémie nás v rýchlom spôsobe života na chvíľu zastavilo a prinútilo nás zamyslieť sa nad zmyslom nášho snaženia, aj nad krehkosťou ľudského života. Chvilky oddychu čakajú viacerých z vás aj počas týchto vianočných sviatkov. Nebuďte ľahostajní voči svojmu duchovnému životu. Prežite sviatky Vianoc vo viere, prijímajúc ten najväčší dar Vianoc, ktorý nám Pán Boh dáva v narodenom Spasiteľovi sveta. Pán Ježiš hovorí: „Ja, svetlo, prišiel som na svet, aby nikto nezostal v tme, kto verí vo mňa.“ J 12,46 S narodeným betlehemským dieťaťom Ježišom prichádza svetlo do všetkej tmy tohto sveta. Ježiš sa narodil medzi nás, aby nik, kto verí v Neho nezostal v tme strachu, zúfalstva, či beznádeje. Prišiel do nášho sveta, aby naše srdcia naplnil pokojom, istotou Jeho blízkosti, pomoci a nádeje v každej chvíli života, aj pri smrti. „To svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila.“ J 1,5 Kristus, ako svetlo sveta chce svietiť aj nám v každej ťažkosti a dať nám nádej do budúcnosti. Preto sa narodil v mestečku Betleheme. A tiež preto, aby menil tento svet a v ňom aj nás. Pán Ježiš povedal: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.“ J 8,12 Kto vo viere prijal narodené betlehemské dieťa za svojho Pána a Spasiteľa, už nebude žiť v tme hriechu. Nebude šíriť klamstvá, ohovárania, nenávisť a podporovať nespravodlivosť, ale bude žiť vo svetle pravdy, spravodlivosti a lásky k Pánu Bohu, aj k ľuďom.

Vianoce nazývame aj sviatkami radosti, pokoja, lásky a dobrotivosti. Prosme za seba aj za celé ľudstvo tohto sveta, nech tieto hodnoty okolo seba šírimo nielen počas sviatočných chvíľ, ale aj po všetkých dňoch nášho života.

Prajem vám a vašim blízkym pokojné prežitie vianočných sviatkov a v novom roku nech vám narodený Spasiteľ žehná a ochraňuje vás na každom kroku.

Vaša sestra evanjelická zborová farárka Mgr. Viera Mosná

	Kráľova Lehota	Nižná Boca
Štedrý večer	17.00 hod. a 18.00 hod.	15.30 hod.
1. sl. vianočná	10.00 hod.	13.30 hod.
2. sl. vianočná	10.00 hod.	
Nedeľa po Vianociach	10.00 hod.	
Silvester	17.00 hod.	15.30 hod.
Nový rok	10.00 hod.	

Vo filiálke Vyšná Boca sa naďalej uskutočňuje generálna rekonštrukcia chrámu. Služby Božie sa v kostole z tohto dôvodu stále nekonajú. V prípade, že by ste chceli finančne prispieť na opravu kostola, svoje príspevky môžete zaslať na číslo účtu:

SK17 0900 0000 0003 3323 3400, vedený v SLSP, a.s. pobočka Liptovský Hrádok. Ďakujeme.

Podme do Betlehema

Starší ľudia radi spomínajú, že v minulosti bývalo na Vianoce iné počasie ako dnes. Hovorili o treskúcich zimách, o metrovom snehu a veľkých závejoch. Cesta na Polnočnú bola v tých časoch namáhavá, ale zaiste aj romantická a radostná. Dnes zvyčajne nemáme ani silné mrazy, ani veľa snehu a keď sa objaví nejaké záveje, odstráni ich technika.

Vo Svätej noci na krátky čas opúšťame vianočnú náladu našich domovov, aby sme sa, podobne ako betlehemi pastieri, prišli pokloniť Spasiteľovi sveta. V tejto chvíli by mal byť v našich srdciach pocit radosti a vďačnosti Bohu za tento nepredstaviteľný dar pre náš svet a pre náš život.

Spolu so svätým Pavlom by sme mali byť šťastní z toho, že: zjavila sa Božia milosť, ktorá prináša spásu všetkým ľuďom (Tit 2, 11). Dokážeme však prežívať túto noc práve v jej hĺbke a v jej význame? Myslím si, že je to pre nás veľmi ťažké. Ťažké preto, že musíme nanovo objaviť zmysel Vianoc ešte cez väčšie záveje, ako naši predkovia. Tieto záveje nám nikto neodhrnie, ak to nespravíme my sami. Sú to záveje, ktoré zakrývajú zmysel Vianoc, Vianoc, v ktorých je Boh neprítomný a na Krista sa zabúda.

„Prvý závej“ zakrývajúci zmysel Vianoc by sme mohli nazvať trhom, obchodovaním a konzumovaním. Veľa našich súčasníkov prežíva Vianoce s novými vecami a s plným žalúdkom. Keby sme sa ich mohli opýtať, aký je napríklad pomer v posledných dňoch medzi návštevou obchodov a návštevou kostola, jednoznačne by vyhral obchod. Uznáte sami, že je to veľmi silný závej, ktorý nedovolí spoznať a prežiť udalosť Ježišovho narodenia.

„Druhý závej“ sa nazýva vianočné umenie. Nie, že by sme v tejto chvíli nemali obdivovať krásu vianočných Betlehemov, ktoré vytvorili naši rezbári, alebo nežnosť vianočných kolied. Veď je v nich zobrazený veľký prejav viery a lásky k Ježišovi. Žiaľ naša doba vytvorila aj množstvo vianočných gýčov, ktoré nepozdvihnú myseľ človeka k Bohu, ale práve naopak, deformujú jeho ducha a cit pre krásu. Tieto gýče neprivádzajú človeka k Spasiteľovi sveta, ale k akémusi vyumelkovanému dieťaťu.

Je ešte veľa iných závejov zakrývajúcich cesty vedúce ku kresťanskému zmyslu Vianoc. My sa skôr pýtame: Čo robiť, aby sme dokázali odstrániť tieto záveje z Božích ciest?

Pomôcť nám môžu pastieri. Keď anjeli od nich odišli, povedali si: Podme teda do Betlehema a pozrieme, čo sa to stalo, ako nám oznámil Pán. Pastieri sa nezastavovali na nijakých trhoch. Prišli rovno na miesto, kde našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jaslách.

Aj dnes záleží na tomto slove „podme“. Nezastavujme sa pri vianočnom stromčeku, ani pri darčekom, ani pri prestretom stole, ani pri vianočných piesňach, podme aj my rýchlo do Betlehema. Nájdime Máriu a obdivujeme jej lásku k Ježišovi, nájdime Jozefa a obdivujeme jeho lásku k obidvom a predovšetkým nájdime Ježiša a povedzme mu: Ďakujem ti, že si sa pre mňa narodil, ďakujem ti, že si ma prišiel zachrániť z moci hriechu. Prijmi môj dar, ktorým je môj sľub, že nedovoliť, aby tvoje narodenie zakryli záveje zmaterializovaného a konzumného sveta.

Udalosti spojené s narodením Pána Ježiša sú pre nás šokom a následným obdivom, ako ďaleko dokáže Boh jásť z lásky k človeku a z túžby opäť nás – stratené ovečky priviesť späť k sebe.

Bratia a sestry, nech nás Božia dobrota a blízkosť naplní vďačnosťou, že Bohu tak veľmi záleží na našom dobre a spásе.

Nech Vianoce 2020 sú pre všetkých žiarivou slávnosťou. Každý veriaci nech prijme výzvu anjelov, ktorí neprestajne ohlasujú: Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.

Daj pozor na svoje skutky, stanú sa zvykmi.

Daj pozor na svoje zvyky, stanú sa tvojím charakterom.

Daj pozor na svoj charakter, stane sa tvojím osudom.

Daj pozor na svoje myšlienky, stanú sa slovami.

Daj pozor na svoje slová, stanú sa skutkami.

24.12.2020	Štvrtok	24.00 hod.	Hybe
25.12.2020	Piatok	10.30 hod.	Kráľova Lehota
		14.00 hod.	Čierny Váh
26.12.2020	Sobota	10.00 hod.	Kráľova Lehota
27.12.2020	Nedeľa	10.00 hod.	
01.01.2021	Piatok	10.30 hod.	
03.01.2021	Nedeľa	10.00 hod.	
06.01.2021	Streda	10.00 hod.	

Poriadok svätých omší počas Vianočných sviatkov

Poriadok bohoslužieb má informatívny charakter.

Záväzný čas bude uvedený vo farských oznamoch a na webovej stránke farnosti.

Všetkým Vám prajem milostiplné vianočné sviatky, naplnené láskou, radosťou a pokojom, a požehnaný nový rok.

Váš duchovný otec ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD.
farár Rímskokatolíckej farnosti Hybe

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva

U z n e s e n i e číslo 46/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 1. Schválenie programu

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. s c h v a ľ u j e

1. program rokovania obecného zastupiteľstva

U z n e s e n i e číslo 47/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 2. Určenie zapisovateľa a overovateľov zápisnice

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. b e r i e n a v e d o m i e

1. určenie zapisovateľky zápisnice Dagmar Žišková
2. určenie overovateľov zápisnice Matej Lehotský, Ing. Eva Sopková

U z n e s e n i e číslo 48/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 3. Voľba návrhovej komisie

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. v o ľ í

1. návrhovú komisiu v zložení:
Zdenko Lehotský – predseda návrhovej komisie
Eva Lehotská – členka návrhovej komisie
Peter Čimbora – člen návrhovej komisie

U z n e s e n i e číslo 49/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 4. Kontrola plnenia prijatých uznesení

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. k o n š t a t u j e , ž e

1. uznesenia zo dňa 07.09.2020 číslo 34/2020 – 45/2020 boli splnené a uznesenia číslo 18/2020 zo dňa 21.05.2020 – manželia Šteučekovci, Kráľova Lehota 268 – odkúpenie časti pozemku par. č. 551/1 v k.ú. Kráľova Lehota a číslo 27/2020 zo dňa 20.07.2020 – Plán hlavnej kontrolórky obce sa plnia priebežne.

Uznesenie číslo 50/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 5. Správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti Materskej školy
Kráľova Lehota za školský rok 2019/2020

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. Správu o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti Materskej školy
Kráľova Lehota za školský rok 2019/2020

Uznesenie číslo 51/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 6. Schválenie Zápisu do kroniky obce Kráľova Lehota za rok 2019

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. Zápis do kroniky Obce Kráľova Lehota za rok 2019 po zapracovaní formálnych
pripomienok

Uznesenie číslo 52/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 7. Hospodárenie obce Kráľova Lehota k 30.09.2020

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. berie na vedomie

1. hospodárenie obce Kráľova Lehota k 30.09.2020

Uznesenie číslo 53/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 8. Zmeny položiek rozpočtu obce v roku 2020

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. zmenu rozpočtu obce na rok 2020 rozpočtovým opatrením č. 2/2020 v súlade s § 14
ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej
samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Uznesenie číslo 54/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 9. Správa hlavnej kontrolórky obce z vykonanej kontroly financovania originálnych
kompetencií na úseku školstva v obci Kráľova Lehota v roku 2019

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. berie na vedomie

1. správu hlavnej kontrolórky obce z vykonanej kontroly financovania originálnych
kompetencií na úseku školstva v obci Kráľova Lehota v roku 2019

Uznesenie číslo 55/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 10. Správa hlavnej kontrolórky obce z vykonanej kontroly čerpania rozpočtu a zmien
rozpočtu obce Kráľova Lehota k 30.09.2020

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. berie na vedomie

1. správu hlavnej kontrolórky obce z vykonanej kontroly čerpania rozpočtu a zmien
rozpočtu obce Kráľova Lehota k 30.09.2020

Uznesenie číslo 56/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 07.09.2020
k bodu 11. Ing. Ján Šteuček a manželka Mgr. Erika Šteučeková, 032 33 Kráľova Lehota 268 –
schválenie Zámeru predaja majetku obce z parc. č. C-KN 555/1, druh pozemku ostatná plocha
podľa vypracovaného geometrického plánu č. 35162431-113/2020 zo dňa 7.7.2020 novovytvo-
rená parc. č. C-KN 555/16 o výmere 69 m², druh pozemku ostatná plocha v k. ú. Kráľova Lehota
podľa § 9a, ods. 8, písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí vznp. so zriadením vecného
bremena na jestvujúce inžinierske siete uložené v predmetnom pozemku

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. zámer predaja majetku obce podľa § 9a, ods. 8, písm. e) zákona č. 138/1991 Zb.
o majetku obcí vznp. – časti pozemku pôvodnej parc. č. C-KN 555/1, vymedzený
podľa geometrického plánu č. 35162431 – 113/2020 zo dňa 7.7.2020 vyhotoviteľom
Jaroslav DURIŠ geodetické a kartografické práce, Matušková 556, LPT. HRÁDOK,
na parc. č. C-KN 555/16, druh pozemku ostatná plocha,, o výmere 69 m² v k. ú.
Kráľova so zriadením vecného bremena na priznanie práva uloženia inžinierskych
sietí (dažďová a splašková kanalizácia) v prospech: obec Kráľova Lehota,
032 33 Kráľova Lehota zapísaný na LV č. 441, v podiele 1/1 obec Kráľova Lehota,
032 33 Kráľova Lehota 39, IČO 00315338, žiadateľom Ing. Jánovi Šteučekovi a
manželke Mgr. Erike Šteučekovej, 032 33 Kráľova Lehota 268, za kúpnu cenu
8,80 €/m² podľa vypracovaného znaleckého posudku znalcom z odboru stavebníctvo,
odhad hodnoty nehnuteľností Ing. Petrom Krivošom, kpt. Nálepku č. 516,
033 01 Liptovský Hrádok.
Dôvodom hodného osobitného zreteľa je skutočnosť, že prevádzaný pozemok sa
nachádza vedľa pozemku žiadateľov zo strany severnej, na ktorom si chcú vybudovať
prístupovú cestu k svojmu pozemku

Uznesenie číslo 57/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020
k bodu 12. Rôzne b/ písomná žiadosť Petra Juhu, 032 33 Kráľova Lehota 130 zo dňa 24.11.2020
o odpredaj časti majetku obce - časti pozemku pôvodnej parcely č. E-KN 797/1,

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. zámer predaja majetku obce podľa § 9a, ods. 8, písm. e) zákona č. 138/1991 Zb.
o majetku obcí vznp. – časti pozemku pôvodnej parc. číslo E-KN 797/1, vymedzeného
podľa geometrického plánu č. 45718946-80/2020 zo dňa 28.10.2020 vyhotoviteľom
Geodetické práce – Vrlík s.r.o., Prekážka 725/26, 033 01 Liptovský Hrádok,
novovytvorená parc. číslo C-KN 797/3, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie,
o výmere 59 m² v k. ú. Kráľova Lehota zapísaný na LV č. 712, v podiele 1/1 obec
Kráľova Lehota, 032 33 Kráľova Lehota 39, IČO 00315338, žiadateľovi Petrovi Juhovi,
032 33 Kráľova Lehota 130, za kúpnu cenu 18,18 €/m² podľa vypracovaného
znaleckého posudku znalcom z odboru Stavebníctvo, Pozemné stavby, Odhad hodnoty
nehnuteľností Ing. Bohuslavom Babkom, Liptovský Trnovec súp. č. 169, PSČ 031 01.
Dôvodom hodného osobitného zreteľa je skutočnosť, že prevádzaný pozemok sa
nachádza vedľa pozemku žiadateľa zo strany západnej po jestvujúci vodný tok, kde
plánuje s výstavbou samostatne stojaceho rodinného domu.

Uznesenie číslo 58/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020

k bodu 12. Rôzne c/ písomná žiadosť Michala Halušku, 032 33 Kráľova Lehota 230 zo dňa 24.11.2020 o odpredaj časti majetku obce - časti pozemku pôvodnej parcely č. E-KN 797/1,

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

- zámer predaja majetku obce podľa § 9a, ods. 8, písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí vznp. – časti pozemku pôvodnej parc. číslo E-KN 797/1, vymedzeného podľa geometrického plánu č. 45718946-80/2020 zo dňa 28.10.2020 vyhotoviteľom Geodetické práce – Vrlík s.r.o., Prekážka 725/26, 033 01 Liptovský Hrádok, novovytvorená parc. číslo C-KN 797/2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 38 m² v k. ú. Kráľova Lehota zapísaný na LV č. 712, v podiele 1/1 obec Kráľova Lehota, 032 33 Kráľova Lehota 39, IČO 00315338, žiadateľovi Michalovi Haluškovi, 032 33 Kráľova Lehota 230, za kúpnu cenu 18,18 €/m² podľa vypracovaného znaleckého posudku znalcom z odboru Stavebníctvo, Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností Ing. Bohuslavom Babkom, Liptovský Trnovec súp. č. 169, PSČ 031 01.

Dôvodom hodného osobitného zreteľa je skutočnosť, že prevádzaný pozemok sa nachádza vedľa pozemku žiadateľa zo strany západnej po jestvujúci vodný tok, kde plánuje s výstavbou samostatne stojaceho rodinného domu.

Uznesenie číslo 59/2020

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 24.11.2020

k bodu 12. Rôzne I/ - mimoriadne odmeny

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

- mimoriadne odmeny za rok 2020 nasledovne:
pre poslancov obecného zastupiteľstva vo výške á 200,00 €
pre zástupcu starostu obce vo výške 200,00 €
pre hlavnú kontrolórku obce vo výške 200,00 €

Starosta obce: **Vladimír Ka p r í n i**

Hlasovanie poslancov

Za uznesenie č. 46 – 59 5 poslanci Zdenko Lehotský, Peter Čimbora, Eva Lehotská, Matej Lehotský, Ing. Eva Sopková

Rozvoj obce

Práce v obci

V mesiacoch október až december 2020 verejnoprospešné práce v obci vykonávali pracovníci Jana Lehotská, Vladimír Poliak a Dušan Španko. V mesiaci október boli pokosené trávnaté plochy na cintoríne, aj pomedzi hrobové miesta, bola následne pohrabaná tráva a postupne padajúce lístie, ktoré bolo odvezené na miestne kompostovisko za družstevným hnojiskom.

Dočistili sme odvodňovacie rigoly na ulici Potok, za obchodom COOP Jednota až po Detský domov, boli ručne vyčistené záchytné šachty pred pomníkom padlých a obchodom COOP Jednota. Pripraveným drevom sa dopĺňali kotelne v materskej škole a kultúrnom dome.

Vyhlasenie II. stupňa povodňovej aktivity

V dôsledku dlhodobých vytrvalých dažďov v druhej októbrovej dekáde a z dôvodu vybreženia vody na priľahlé pozemky bývalého Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, až po časť obce Svarín, pod vodou bola i časť cesty III. triedy, povýše Milkovského potoka, bol dňa 14.10.2020 v ráňajších hodinách obcou Kráľova Lehota vyhlásený II. stupeň povodňovej aktivity na vodnom toku Čierny Váh s prítokmi. Na vodnom toku Boca na Mlynských lúčach bol podmytý a nebezpečne nahnutý stĺp elektrického vedenia vysokého napätia Kráľova Lehota – Malužiná

Rozvodnený Čierny Váh

a obnažené potrubie verejného vodovodu, ktorým sú zásobované vodou domácnosti obce Kráľova Lehota.

Okresný úrad Liptovský Mikuláš vyhlásil dňa 16.10.2020 II. stupeň povodňovej aktivity na vodnom toku Boca.

Dňa 21.10.2020 sa na Okresnom úrade v Liptovskom Mikuláši konalo zasadnutie okresnej povodňovej komisie za účasti prednostu OÚ, vedúcich pracovníkov OÚ životného prostredia, OÚ krízového štábu, správcu toku SVP š.p. SPHV Ružomberok, ŠOP (Správa NAPANT), MO SRZ Liptovský Hrádok, Misijného

centra Svarín a obce, kde bol správcou toku navrhnutý a odsúhlasený návrh riešenia vzniknutej situácie:

- vybudovaním ochrannej hrádzky, resp. ochranného valu v dĺžke cca 250 m na ľavom brehu vodného toku Čierny Váh v úseku od rekreačných chatiek s naviazaním na cestu III. triedy,
- ochranný val zabezpečí v prípade povodne rozliatie vody z príslušných pozemkov (TTP) naspäť do koryta toku a ochráni pred zaplavením rekreačnej chatky,
- na vodnom toku Milkovský potok treba urobiť nad mostom, aj pod mostom smerom k sútoku s Čiernym Váhom výrub brehových porastov, ktoré sú spadnuté, nahnuté a spôsobujú problémy pre techniku počas prác,
- v lokalite Svarín – Ranč sa zrealizuje presun riečnych materiálov z vytvoreného ostrovčeka na ľavú stranu toku s vytvorením ochranného valu a taktiež presun materiálu medzi porasty s navýšením ľavostranného brehu,
- na vodnom toku Boca návrh vyriešiť opevnením elektrického stĺpa lomovým kameňom a zrealizovaním výhonu (cca 10 m) za účelom odrážania vody tak, aby nedochádzalo k ďalšiemu odkrývaniu potrubia verejného vodovodu,
- starosta obce upozornil na neuspokojivý spôsob regulovania hladiny a vypúšťania dolnej nádrže PVE Čierny Váh v čase povodňovej situácie počas dlhodobých vytrvalých dažďov.

Oprava brehu rieky Čierny Váh pri chatkách

Oprava toku rieky Čierny Váh vo Svaríne

V súčasnosti správca vodného toku SVP š.p., OZ Piešťany, SPHV Ružomberok realizuje dohodnuté opatrenia na vodnom toku Čierny Váh.

Pôdohospodárska platobná agentúra, Hraničná 12, 815 26 Bratislava nám doručila Rozhodnutie zo dňa 07.09.2020 pod č. NFP 309070Y767 o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre Opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach vo výške finančného príspevku 25.659,60 € na chodník Magdolína skala v úseku od št. cesty po rod. dom Miroslava Lehotského. Súčasťou bude aj vybudovanie nového verejného LED osvetlenia v predmetnom úseku, ktorý bude financovaný z rozpočtu obce v roku 2021. Stavebné práce budú realizované dodávateľom v I. polovici roku 2021.

Slovenská inovačná a energetická agentúra Bratislava nám Rozhodnutím zo dňa 09.09.2020 oznámila neschválenie žiadosti o nenávratný finančný príspevok NFP č. 310040Y1563 na rekonštrukciu kotolne v Materskej škole Kráľova Lehota na biomasu z dôvodu nesplnenia podmienky č. 29 – maximálna a minimálna výška príspevku odbornými hodnotiteľmi na základe predloženého tepelno – energetického auditu.

Z uvedeného dôvodu obec pripravuje predloženie žiadosti na Environmentálny fond Bratislava na rok 2021 pre oblasť A2 Ochrana ovzdušia pre financovanie uvedeného projektu o celkovom náklade 170 630,00 € v termíne do 15. decembra 2020.

Vladimír Kaprín, starosta obce

Zo života obce

Návšteva vedenia Územnej organizácie DPO SR okresu Liptovský Mikuláš a HaZZ Liptovský Mikuláš

Vzhľadom na pretrvávajúcu epidémiu koronavírusu COVID 19 odložilo vedenie Územnej organizácie dobrovoľnej požiarnej ochrany SR v Liptovskom Mikuláši pripomenutie si okrúhleho životného jubilea dvom našim zaslúžilým členom DPO SR Viliamovi Stankovianskemu (80. rokov) a Jozefovi Lesákovi (70. rokov).

Stalo sa tak 7. októbra 2020 v popoludňajších hodinách v zasadacej miestnosti obecného úradu, kde im odovzdali okresné plakety a spomienkové darčeky. V družnej debате pri spomienkach na roky mladosti, začiatky pôsobenia v rôznych funkciách, v príjemnej atmosfére, pri chlebičkoch, koláčikoch a občerstvení sme spomínali spoločne až do večerných hodín.

Za Územnú organizáciu DPO SR Liptovský Mikuláš boli prítomní tajomník Patrik Ferianc, Milan Tomajko, Róbert Ozdinyi, Lucia Dulanská a pani riaditeľka OR HaZZ v Liptovskom Mikuláši Eva Krajčiová.

Vladimír Kaprini, starosta obce

Spomienka na ukončenie 1. svetovej vojny

11. novembra o 11,11 hod. si každoročne pri zvuku kostolných zvonov pripomíname ukončenie prvej svetovej vojny. Aj tento rok pod záštitou ZO Jednoty dôchodcov na Slovensku v Kráľovej Lehote sme sa spoločne zišli pri pamätníku padlých a položili veniec vďaky, zapálili

sviečky a pomodlili sme sa spoločne s evanjelickou pani farárkou na pamiatku všetkých ktorí obetovali svoj život za mier vo svete. Spomienka bola skrátená a obmedzená počtom účastníkov, keďže kvôli pandémie koronavírusu bolo zakázané verejné stretávanie sa. Na hrdinov 1. a 2. svetovej vojny však nikdy nesmieme zabudnúť.

Stretnutie s Mikulášom

Tento rok stretnutie s Mikulášom, tak ako ho poznáme, v sále kultúrneho domu s vysvieteným vianočným stromčekom a čakajúcim svietiacim snehuliakom, prekazila pandémia koronavírusu COVID 19. Deti sa s Mikulášom 6. decembra nemohli osobne stretnúť,

nemohli mu zaspievať pesničku, či zarecitovať básničku, aby si od neho vyslúžili balíček sladkostí. Keďže vieme, že deti boli aj tento rok viac či menej dobré a poslúchali rodičov, úlohu Mikuláša prevzal starosta obce s pracovníčkami obecného úradu a mikulášske balíčky, za dodržania hygienických nariadení, deťom odovzdali osobne u nich doma v sobotu 5. decembra.

Mgr. Erika Šteučeková, pracovníčka OcÚ

Radosti a starosti v materskej škole

Od začiatku školského roka uplynulo už pár mesiacov. Aj keď sa celý svet točí okolo pandémie koronavírusu, v materskej škole sme pozornosť detí rôznymi aktivitami upriamovali na jeseň a všetko čo s ňou súvisí. S deťmi sme pozorovali a opisovali aktuálne počasie, dozrievanie a zber úrody, zbierali sme gaštany, ktoré sme využívali nie len v tvorivých činnostiach a hrách, ale aj v didaktických aktivitách. Vnímali sme postupnú premenu stromov, stvárňovali sme ich rôznymi výrazovými prostriedkami. Aj sfarbené a opadané lístie nás inšpirovalo k spontánnym hrám, kreatívnym výtvarným činnostiam a v neposlednom rade aj k pracovným činnostiam pri hrabaní lístia.

Venovali sme sa aj témam o ľudskom tele. Vďaka tvorivým činnostiam, pohybovým a edukačným aktivitám si deti osvojovali činnosti súvisiace so starostlivosťou o zdravie, triedili zdravé a nezdravé potraviny, učili sa chápať význam slov hygiena, zdravie a prevencia. V novembri sme spoločne zašli na cintorín, aby sme si zapálením sviečky na hrobe našej rodáčky, detskej spisovateľky Kristy Bendovej, uctili jej pamiatku. Aj keď by sa zdalo, že v materskej škole je všetko tak ako má byť,

predsa nám súčasná situácia a z nej vyplývajúce nariadenia ovplyvňujú rôzne aktivity, organizovanie spoločných stretnutí a kontakt s okolím. Aj keď sme na začiatku školského roka ponúkli rodičom pestrú ponuku krúžkov, podľa nariadení ministerstva školstva sa nemôžu uskutočňovať rovnako ako žiadne divadelné predstavenia, spoločné aktivity s rodičmi a verejnosťou, ktoré nám spestrujú všedné dni. Dôkazom toho je aj to, že v novembri sa prvýkrát po 23 rokoch neuskutočnilo na pôde materskej školy stretnutie vnúčat so starými rodičmi. Je nám to veľmi ľúto, pretože táto milá akcia, patrí k najobľúbenejším a najsrdečnejším, lebo dokáže vyčariť radostný úsmev, ale aj slzy dojatia u mnohých z nás. Aspoň takto na diaľku posielame prostredníctvom básne pozdrav a poďakovanie všetkým starým rodičom našich škôlkárov:

*Prišiel vírus korona, a vraj podľa zákona,
nemôžeme sa spolu hrať, na vystúpeniach tancovať.
Sú to zmeny nemilé, ktoré nám prekazili krásne chvíle.
Vedzte že Vás v úcte máme, s láskou na Vás spomínáme.
Milá babka, milý dedko, ľúbime Vás nadovšetko.*

Aj napriek dodržiavaniu všetkých opatrení a nariadení koronavírus zasiahol aj našu materskú školu. Z dôvodu ochorenia väčšiny zamestnancov sme prevádzku museli prerušiť na dva týždne. Blížia sa najkrajšie sviatky roka. A my všetci Vám prajeme krásne a bezstarostné Vianoce, nech sa všetko v dobré obráti a nič zlé sa už nevráti, aby sme mali v novom roku hlavne zdravie a samé šťastné dni.

Zuzana Jurčová, riaditeľka MŠ

Celoplošné testovanie COVID-19

V zmysle uznesenia vlády SR č. 665/2020 zo dňa 8.10.2020 k návrhu na prípravu a vykonanie celoštátneho testovania obyvateľstva na území SR na prítomnosť ochorenia COVID-19 v čase núdzového stavu a mimoriadnej situácie, Usmernenia Okresného úradu Žilina vo veci postupu pri príprave a vykonaní celoplošného testovania obyvateľstva na území SR na prítomnosť ochorenia COVID-19 číslo OU-ZA-OKR1-2020/045136001 zo dňa 21.10.2020 a uznesenia Bezpečnostnej rady Žilinského kraja č. 29/2020 – akcia „Spoločná zodpovednosť“ sa v obci Kráľova Lehota uskutočnilo prvé testovanie dňa 01.11.2020 (v nedeľu) v čase od 07.00 hod. do 22.00 hod. Testovania sa zúčastnilo spolu 348 obyvateľov obce Kráľova Lehota aj cezpoľných obyvateľov, nakoľko testovanie nebolo viazané na trvalý pobyt obyvateľov v obci kde sa testovanie konalo. V prvom testovaní boli 2 testovaní pozitívni na COVID-19, čo predstavovalo 0,57 %. Druhé pretestovanie sa uskutočnilo dňa 08.11.2020 (v nedeľu) v čase od 08.00 hod. do 20.00 hod. Druhé pretestovanie sa zúčastnilo spolu 358 obyvateľov obce Kráľova Lehota aj cezpoľných obyvateľov, nakoľko aj toto testovanie nebolo viazané na trvalý pobyt v obci kde sa testovanie konalo. V druhom testovaní boli 3 testovaní pozitívni na COVID-19, čo bolo 0,84 %.

Tretie pretestovanie sa v obci Kráľova Lehota neuskutočnilo, nakoľko v druhom pretestovaní bola pozitívita testovaných 0,84 % a podmienkou na tretie pretestovanie bola pozitívita nad 1,00 %. Testovanie sa konalo v oboch prípadoch v sále kultúrneho domu v Kráľovej Lehote za účasti zdravotníkov, dobrovoľníkov – zdravotníkov, príslušníkov ozbrojených síl SR, pracov-

níkov Policajného zboru a administratívnych pracovníkov, ktorých zabezpečila obec. Obec Kráľova Lehota musela zabezpečiť aj potrebné dezinfekčné prostriedky (dezinfekčné dávkovače, dezinfekčné prostriedky, papierové utierky a pod.) a ochranné pracovné prostriedky (overaly, ochranné štíty).

Dagmar Žišková, pracovníčka OcÚ

Rôzne

Ako si poradiť s daňovou povinnosťou

Daň z nehnuteľností:

Priznanie k dani z nehnuteľností si podáva daňovník (vlastník pozemku, stavby alebo bytu), ktorý nadobudol pozemok, stavbu alebo byt v priebehu uplynulého roka (2020) v katastri obce Kráľova Lehota a je riadne zapísaná na liste vlastníctva v operáte katastra. Daňové priznanie je potrebné podať do 31. januára 2021 na Obecnom úrade v Kráľovej Lehote.

Predmetom dane z pozemkov sú: orná pôda, trvalé trávne porasty, záhrady, lesné pozemky (nie vedené v urbároch), rybníky, zastavané plochy a nádvorja, stavebné pozemky.

Predmetom dane zo stavieb sú: stavby na bývanie (rodinné domy s príslušenstvom), samostatne stojace altánky, prístrešky, stavby na pôdohospodársku produkciu, rekreačné a záhradkárské chatky, samostatne stojace garáže, priemyselné stavby, stavby na podnikateľskú činnosť a ostatné stavby.

Predmetom dane z bytov sú: byty a nebytové priestory.

Ak daňovník nadobudne ďalšiu nehnuteľnosť (pozemok, stavbu alebo byt) v priebehu nasledujúcich rokov, alebo nastala zmena vo vlastníctve nehnuteľností, je potrebné podať čiastkové daňové priznanie k 31. januáru príslušného roka.

Daňová povinnosť zaniká 31. decembra príslušného roka, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo. Zánik daňovej povinnosti je tiež potrebné ohlásiť na obecnom úrade.

Daň za psa:

Predmetom dane je pes starší ako 6 mesiacov. Daňovníkom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom alebo držiteľom psa. Daňové priznanie podáva daňovník do 30 dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti (nadobudnutie psa). Daňovník oznámi zánik (strata, úhyn, odsťahovanie, predaj psa a pod.) daňovej povinnosti do 30 dní od vzniku tejto skutočnosti a vráti známku za psa. Pri strate známky za psa je potrebné požiadať do 15 dní od straty o vydanie novej známky.

Poplatok za komunálne odpady:

Poplatok sa platí za komunálne odpady, ktoré vznikajú na území obce. Poplatníkom je fyzická osoba podľa miesta trvalého alebo prechodného pobytu, právnická osoba, ktorá užíva nehnuteľnosť na území obce na účel podnikania. Poplatníkom je aj vlastník rekreačnej chaty na území obce. Poplatok sa vyrubuje na základe oznámenia k poplatku podľa stavu k 1. januáru príslušného roka, zmeny je potrebné písomne nahlásiť do 30 dní odo dňa kedy tieto zmeny nastali.

Pokiaľ nebudete vedieť ako vyplniť daňové priznanie, je potrebné obrátiť sa na pracovníčky obecného úradu, ktoré Vám s daňovým priznaním pomôžu. Ak ste v roku 2020 nenadobudli nové nehnuteľnosti daňové priznanie nepodávate!!! *Mgr. Erika Šteučeková, pracovníčka OcÚ*

Z histórie obce

Pôvod a význam názvov v Kráľovej Lehote a na jej historickom území

3. časť

Nadväzujeme na 1. časť v č. 3/2019 a na 2. časť v č. 1/2020 tohto obecného časopisu.

Na juh od Starej doliny sú tri vrchy vysoké 1104, 1241 a 1251 m n. m. s rovnakým názvom **Milkovo**. Milkovo s nadmorskou výškou 1251 m je najvyššie položeným miestom v terajšom kráľovolehotskom chotári. Na jeho západnom svahu v Milkovej doline vo výške 1044 m n. m. pramení Milkovský potok. Lúky, kde tento 3,6 km dlhý potok vteká do Čierneho Váhu, majú tiež názov Milkovo. Všetky tieto miesta sú pomenované po človeku menom Milko. Milko syn Mikuláš sa v roku 1438 spomína v turčianskej osade Dolina. Táto osada bola vedľa osady

Jaskyňa, či medvedí brloh v bralách Milkova, máj 2020

Trebostovo, ktorú v roku 1383 od kráľovnej Márie dostal Martin, syn Egida. Jeho otec Egid je v kráľovlehotských donačných listinách z rokov 1361 a 1390.

Na mape z roku 1767 sú vrchy Milkova a príslušné horné časti Novej a Starej doliny označené ako vyhradený les (Reservirte Waldungen), možno pre poľovačky prominentných hostí alebo pre ochranu divokej prírody so skalnými bralami.

Na západ od prameňa Milkovského potoka je 1220 m vysoký vrch **Gliaň**. V listine z roku 1559 mal názov Celen, v latinčine celsus znamená vysoký, strmý.

Hradisko medzi Milkovským potokom a potokom Belienec je na kopci Diel. **Diel** je starý slovenský názov vrcholu kopca alebo chrčta kopca vydeľujúceho alebo predeľujúceho územie.

Nad hradiskom Horné lúky je vrch **Cudzenica**. Je to slovenský názov od slova cúdiť, čiže čistiť alebo klčovať les. Môže to však byť pomenovanie miesta božieho súdu u Slovenov – cúdenie – očista. Majestátne vápencové skalné terasy vrchu Cudzenica by boli k tomu vhodné.

Horské sedlo Prieslop, apríl 2009

Závoz dávnej cesty na hradisko Opáleniská, január 2020

Horské sedlo medzi Beňadik dolinou a Škribňovom má názov **Prieslop**. Je to pomenovanie nižšie položeného miesta medzi vrchmi, ktorým prechádza cesta. Tu na Prieslope údajne stáli tri zemné mohyly a v roku 1982 tu bola nájdená časť bronzového opasku.

Zárezy cesty povýše dediny vedúcej cez kopec do Svarína, aj zárez dávnej cesty vedúcej na hradisko na Opáleniskách, majú názov **Závoz**. Závoz je hlboká poľná alebo lesná cesta, zarezávajúca sa do terénu.

Horský masív od sútoku Bieleho a Čierneho Váhu smerom na juhovýchod po pravej strane Čierneho Váhu má názov **Rígeľ**. Je to slovenský názov pretiahnutého, ostrého a strmého vrchu. Rígeľ sa v roku 1610 spomína aj pri baniach na Boci: rigel gest stermy anebo prikry.

Názov **Koprovica** je pomenovanie podľa vysokej fialovej rastliny vrbky úzkolistej, ľudovo nazývanej kyprina. Je to výborná medonosná rastlina, ktorá vo veľkom rástla na severnej strane horského masívu Rígeľ. Včelín kráľovlehotského včelárskeho spolku bol preto v Koprivici.

Stretávam sa s názorom, že terajší názov Kráľovej Lehoty má pôvod v maďarčine. Jazykovedec PhDr. Henrich Bartek napísal: **Lehoty** a **Lehôtky** sú iba na území, ktoré bolo a je obývané Slováckmi. Keby slovo *lehota* bolo bývalo v maďarčine, keby ním Maďari boli nazývali nové, privilegované osady, boli by im dali toto meno nielen na slovenskom jazykovom území, ale aj na maďarskom. Ale okrem Slovenska na území bývalého Uhorska niet stopy po takýchto miestnych menách. Slovo *lehota* nie je len miestnym menom v slovenčine, ale aj apelatívom (všeobecným menom), kde *lehota* znamená, že osada bola na určitú dobu oslobodená od platenia daní. Všetkým Lehotám, Lehôtkam na Slovensku dali meno Slováci, a nie Maďari (Slovenská reč č. 7, 1934, s. 211 – 213). Názov Lehoty je z praslovanského slova *lĕgota* = *lgota* = *legota* = *lehota* (Jazykovedný časopis SAV č. 2 / 2018, s. 217).

Text a foto František Bizub

Kto bol podžupan Ján de Choltó?

Prvá zmienka o liptovskom podžupanovi Jánovi, synovi Egida, je v listine z 4. apríla 1380, keď so stoličnými slúžnymi riešil spor, pri ktorom rozhodli, že Fabián, syn Lacka, dá svojej sestre Kataríne štvrtinu dediny (Liptovská) Štiavnica.¹

Na príkaz palatína Mikuláša z Gary uviedla Spišská kapitula 31. marca 1381 Marka, syna Petra z Okoličného, do majetku dediny a zeme Beztelek, tiež nazývanej Koachfelde, za prítomnosti liptovského podžupana Jána, syna Egidovho.²

Kráľom Ľudovítom I. poverená Spišská kapitula zastúpená kanonikom Mikulášom, za prítomnosti kráľovských zástupcov a miestnych šľachticov vykonala 14. decembra 1380 vytýčenie chotára terajšej Uhorskej Vsi v Liptove. Jedným z kráľovských zástupcov bol Ján, syn Egida z Chatova.³

Kráľovná Mária, dcéra kráľa Ľudovíta I., darovala Malé Trebostovo v Turci 15. mája 1383 Martinovi, synovi Egida z Choltova, keďže predošlí majitelia tejto dediny vymreli bez potomkov.⁴ Toto darovanie nevlastným bratom Martinovi a Jánovi potvrdil Turčiansky konvent

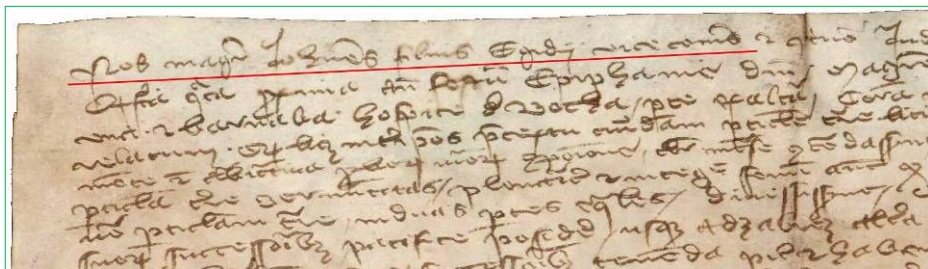
¹ HORVÁTH, Sándor. A liptói és túróci registrum (LTR). In *Magyar Történelmi Társaság*, Budapest : 1902, § 75, s. 54. „Johannis, filii Egidii, vicecomitis et iudicum nobilium comitatus Liptoviensis, super extradatatione quartae tilialis cum possessione, per Fabianum, filium Lacki, domine Katerine, sorori sue facta“.

² HÚŠČAVA, Alexander. *Archív zemianskeho rodu z Okoličného*. Bratislava : 1943, s. 74 – 75. „quo presente Johannes, filius Egidii, vicecomes de Lipto“.

³ Magyar országos Levéltár, Diplomatikai Levéltár Budapest (MOL DL) 65281. „Johannes filius Egidii de Chatov“.

⁴ LTR, § 29, s. 209. „hominis absque heredum masculini sexus solatio decessi, Kys-torbozlo vocate, per ipsam dominam nostram Mariam reginam Martino, filio Egidii de Choltó“.

25. júla 1384.⁵ Proti tomu protestovala Alžbeta, dcéra Jána, syna Štefana Ivanku z Malého Trebostova.⁶

Dokument z 3. januára 1386 „Nos magister Johannis filii Agedii vicecomes“
(My, magister Ján, syn Egida, podžupan)

Podžupan Liptovskej stolice magister Ján, syn Egida, a štyria stoliční slúžni 3. januára 1386 v spore o územie Boce medzi Egidovým synom Barnabášom, ktorý býval ako kráľovský hosť na Boci, a Vavrincom, Sebastíanom a Petrom zo Sv. (Liptovského) Jána rozhodli, že rudu aj seno z hornej časti po Zabrez ponechajú Barnabášovi a seno z dolnej časti od Váhu po Zabrez bude patriť Vavrincomu a jeho súrodencom.⁷

Trebostovo na ľavom brehu Trebostovského potoka bolo kráľovským majetkom hradu Sklabiňa. Kráľ Žigmund, manžel kráľovnej Márie, vyňal toto územie spod Sklabinského hradu a daroval ho Jánovi a Martinovi, synom Egida z Choltova. Darovaciu listinu im kráľ Žigmund vystavil 7. júla 1389 na kráľovskom loveckom hrade v Zvolenskej Ľupči.⁸ Toto darovanie Jánovi a Martinovi potvrdil 19. júla 1389 prepošť Ladislav a turčiansky konvent im vyznačil chotár celého Trebostova.⁹

Ráztokovci z Ráztok v Liptove sa pred 2. novembrom 1390 listinou z 13. storočia pokúsili obsadiť majetky v Leštínach na Orave. Na tieto majetky mal donačnú listinu Šalamún, syn Mikuláša z Vyšného Kubína. Pri vyšetrovaní sa zistilo, že listina Ráztokovcov je falošná a že ju sfaľšoval Ján Literát z Madočian (teraz miestna časť Liptovskej Teplej). Podžupan Liptovskej stolice Ján, syn Egida, urobil prehliadku kúrie Jána Literáta v Madočanoch. Našiel tam množstvo falošných pečatí a listín. Falošovateľ listín Ján Literát pri vypočúvaní označil za spoluvinníka Matúša zo Stošíc. Nato liptovský župan Imrich Bubek zostavil komisiu na čele s liptovským podžupanom Jánom, synom Egidovým. Komisia vykonala prehliadku Matúšovej kúrie v Stošiciach a našla truhlicu s množstvom pravých a falošných pečatí a listín. Zato boli Matúšovi skonfiškované majetky. Falošovateľa listín Jána Literáta z Madočian odsúdil liptovský podžupan

Ján, syn Egida, na trest smrti upálením. Rozsudok bol vykonaný v Sv. (Liptovskej) Mare pred liptovským podžupanom a ostatnými členmi stoličnej správy.¹⁰

Kráľ Žigmund 26. septembra 1390 v Temešvári daroval magistrovi Jánovi, synovi Egida z Choltova, a jeho nevlastnému bratovi Martinovi dedinu Madočany, skonfiškovanú upálenému falošovateľovi Jánovi Literátovi.¹¹ Spišská kapitula Jána a Martina do majetku dediny Madočany uviedla 19. novembra 1390.¹²

Podžupan magister Ján, syn Egida a slúžni Liptovskej stolice riešili 5. októbra 1390 spor o majetky v dedine Sielnica, iným menom Benkháza.¹³

Podžupan Liptovskej stolice Mikuláš so štyrmi stoličnými slúžnymi vydal 25. marca 1358 listinu na dedinu Ipoochfalu (teraz Gôtovany) v rovnakých dieloch pre Serafína, Pavla, Lukáša a Agátu, detí Ipoocha. Podžupan magister Ján, syn Egida, so štyrmi slúžnymi Liptovskej stolice vydal 16. augusta 1391 listinu, ktorou odstúpila Agáta svoju štvrtinu dcére Alžbete.¹⁴

Z tu uvedeného vyplýva, že magister Ján, syn Egida z Choltova, bol liptovským podžupanom prinajmenšom v rokoch 1380 – 1391. Bol magister, čo v stredoveku bola vysoká hodnosť na kráľovskom dvore.

Župana (comes) do funkcie menoval kráľ. Podžupana (vicecomes) do funkcie menoval župan. Slúžnych (iudicum nobilium) volila stoličná generálna kongregácia zo svojich radov.¹⁵

Podľa niektorých historikov Egid z Choltova (Egidii de Cholto), otec liptovského podžupana Jána, bol zo Šoldova, osady ktorá v 14. – 15. storočí jestvovala pri Štrbe. Táto osada sa vtedy tak nemenovala a územie na pravom brehu (Čierneho) Váhu od roku 1269 vlastnil comes Bohumír a po ňom až do polovice 19. storočia jeho potomkovia. V písomnostiach z 14. – 16. storočia nie je žiadna zmienka o osade Šoldov. Toto miesto má na mape 2. vojenského mapovania z rokov 1819 – 1869 pomenovanie Pusti Kostol. Koncom 19. storočia sa začalo písať, že tam bolo zaniknuté opátstvo Choltské. Začiatkom 20. storočia z opátstva Choltského to ktosi zmenil na Šoldov. Archeologický výskum nepotvrdil, že tam bola väčšia osada, alebo väčšie cirkevné stredisko – benediktínske opátstvo Cholti.

Kráľ Žigmund vystavil Jánovi a Martinovi, synom Egida z Choltova, darovaciu listinu na Trebostovo 7. júla 1389 na kráľovskom loveckom hrade v Zvolenskej (teraz Slovenskej) Ľupči. Na tomto hrade už predtým, 28. júna 1361, za verné služby pri kráľovských poľovačkách kráľ Ľudovít I. daroval Mikulášovmu synovi Egidovi a jeho synom Barnabášovi, Kristiánovi a Jánovi kráľovské zeme a lesy medzi tokmi Váh a Boca až po vrchy Kráľova hoľa a Boca.¹⁶ A opäť na tomto loveckom hrade kráľ Žigmund, test kráľa Ľudovíta I., túto listinu z roku 1361 potvrdil 1. júla 1390 Barnabášovi a Jánovi, synom Egida.¹⁷ Keď králi po letnom slnovrate prichádzali na

¹⁰ HÚŠČAVA, Alexander. *Ján Literát a liptovské falzá*. Bratislava : 1936, s. 21 – 26 a 39.

¹¹ LTR, § 49, s. 41. „Item magister Johannes, filius Egidii de Cholto in sua et Martini, fratris sui uterini personis ... domini nostri Sigismundi regis, super donatione possessionis condam Johannis litterati ignis incendii supplicio propter suam falsariam condempnati Madachfelde vocate.“

¹² Tamže, s. 42.

¹³ LTR, § 56, s. 45. „magistri Johannis, filio Egidii vicecomitis et iudicum nobilium comitatus Liptoviensis ... possessionaria in Zelniche alio nomine Benkhaza vocata.“

¹⁴ LTR, § 78, s. 54 – 55. „Nicolai vicecomitis et quatuor iudicum nobilium comitatus Liptoviensis ... magistris Johannis, filii Egidii, vicecomitis et quatuor iudicum nobilium dicte comitatus ... resignatione medietatis dicte quarte filialis per nobilem dominam Elisabeth vocatam, filiam dicte Agathe.“

¹⁵ ŽUDEĽ, Juraj. *Stolice na Slovensku*. Bratislava : 1984, s. 17 – 19.

¹⁶ ŠA Bytča, Zbierka listín č. 9. „Egidii filii Nicolai et Barnabe, Christiani et Ganh filiorii eiusdem Egidii, que nobis idem in nationibus ferarum assidue exhibuerunt et impenderunt, Terram et Silvam nostram Regal juxta erinter fluvius Vagh et Bocha vocatos, usque ad sumitates Alpium Kyraly et Bochuh dictos.“

¹⁷ ŠA Bytča, Zbierka listín č. 16. „nos similiter pfatis Barnabae et Hankonic ac ipsor Haeredibus, Haeredume suor Successoribus dedimus et contulimus, imo Eadem Silvam seu Terra simul cum utilitatibus.“

⁵ LTR, § 29, s. 210. „conventus de Turuch, super participatione dicte possessionis Kystorbozlo per predicatum Martinum cum Johanne, fratre suo uterino facta“.

⁶ Tamže. „super adjudica-tione dicte possessionis Kvstorbozlo et legitima statutione eiusdem per nos eidem Martino, filio Egidii, per formam iuris contra nobilem dominam Elizabeth vocatam, filiam Johannis, tilii Stephani Iwanka de Kystorbozlo“.

⁷ MOL DL 65283. „Nos magister Johannis filii Agedii vicecomes et quate iudicum nobilium comitatus Liptouiensis ... Barnabae de Bocha Hospites“.

⁸ LTR, § 30, s. 210. „domini Sigismundi regis, domini nostri, super donatione possessionis Torbozlo vocate, per ipsum dominum Sigismundum regem de castro suo Zklabonia vocato separate et exempte, et preno-mi-natis Johanni et Martino, filiis Egidii de Cholto, perpetuo date et collate, in villa Lipce“.

⁹ Tamže. „Ladislai prepo-siti et conventus de Turoch, super legitima statutione et metarum erectione dicte possessionis Torbozlo vocate, pro eisdem Johanne et Martino legitime factis“.

poľovačky, prišli im naproti členovia kráľovskej poľovnickej družiny Egid so svojimi synmi. Vtedy im na tomto hrade vystavili králi darovacie listiny.

Na území kráľovských lesov medzi riekou Váh, riekou Čierny Váh, hrebeňom Nízkych Tatier a potokom Boca mal poľovný revír kráľ Ľudovít I. V ňom vznikla kráľovská osada jeho služobníkov, ktorí sa o poľovný revír starali a strážili ho. Boli to Egid so synmi. Egid dostal od kráľa šoltýstvo založiť osadu, alebo osídlieť starú spustenú osadu a dostal na to od kráľa úľavu na daniach – lehotu. Teda Cholto je šoltýs, ktorý založil Kráľovu Lehotu.

Keď králi poľovali v lesoch dolín Čierneho Váhu, určite tam niekde vtedy aj nocovali. Mohlo to byť na Zámčku Lehotskom.¹⁸

František Bizub

Na tomto hrade v Slovenskej Ľupči
dávali králi darovacie listiny
Egidovi a jeho synom, predkom
kráľovlehotských zemanov

Kráľovlehotské výročia v roku 2021

28. 1. 1951 Založili kráľovlehotské Poľovnícke združenie Stará dolina.

9. 5. 1951 Prišlo do našej obce prvý raz putovné kino. V škole premietalo poučné filmy.

17. 5. 1881 Ľahla v krutom ohni celá Kráľova Lehota, ostalo len zopár domov. Zhoreli aj drevený kostol a škola.

28. 6. 1361 Kráľ Ľudovít I. daroval členom svojej poľovnickej družiny, zakladateľom terajšej Kráľovej Lehoty, zem a lesy medzi vodnými tokmi Váh a Bocianka a vrchmi Kráľova hofa a Bacúšska hofa.

22. 7. 1551 Hrad Hrádok obsadil kráľovlehotské lesy a hole. Nato lehotskí zemanovia odkázali, že vianočný dar dvoch krahulcov a jedného daniela už viac na hrad neprinesú. Začal sa boj medzi hradom Hrádok a Kráľovou Lehotou o toto územie.

27. 7. 1941 Narodila sa v Kráľovej Lehote herečka a speváčka Zora Kolínska.

7. 12. 1871 Otvorili železničnú trať Poprad – Žilina.

1771 Boli vyhotovené pečate rodového spoločenstva Lehotskovcov s lovcom a jeleňom s prestreleným krkom a obce Kráľova Lehota s jeleňom a listnatým stromom.

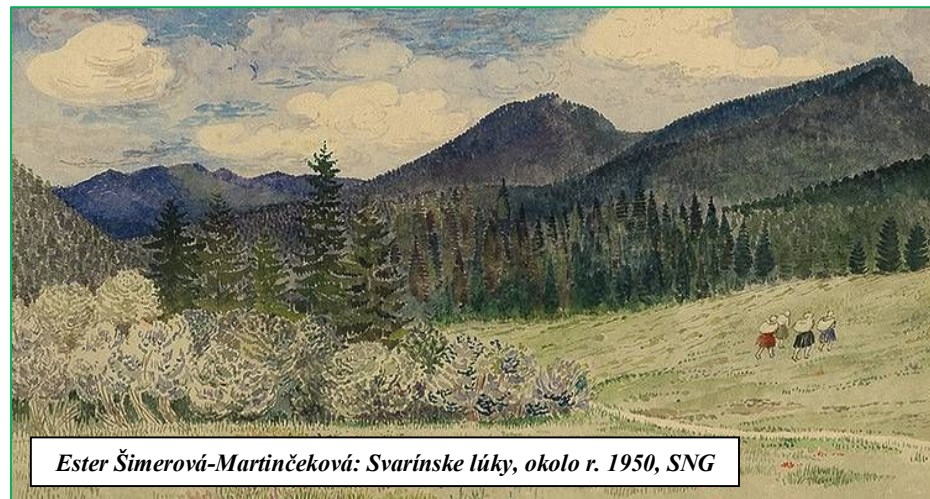
¹⁸ KOPERDAN, Ján. *Najstaršie dejiny Liptova*. Ružomberok : Liptovské múzeum, 1961, s. 279; MIHALIK, József. Ōskori telepek Liptómegeyben. In *Archeológiai értesítő*, Budapest : 1891, s. 149. Mihálík nesprávne umiestnil Zámček Lehotský (Zamczek Lehotski) do Paučinej Lehoty.

1891 Konalo sa za najtvrdšej maďarizácie v Kráľovej Lehote prvé slovenské divadelné predstavenie nacvičené evanjelickým farárom Samuelom Peressényim.

1891 Rodák maliar Július Štetka, profesor na maliarskej škole v Budapešti, namaľoval do nášho evanjelického kostola oltárny obraz Ježiš v Getsemanskej záhrade.

1921 Vo Svaríne založili prvú včelársku pokusnú farmu na Slovensku, predchodkyňu Výskumného ústavu včelárskeho v Liptovskom Hrádku. Jej zakladateľom a prvým včelmajstrom bol Ján Kabzan z Kráľovej Lehoty.

1941 Pri potoku Bocianka začali stavať terajšiu drevársku továreň, vtedy mala názov FIPA (Fišera a Pastucha).

Ester Šimerová-Martinčeková: Svarínske lúky, okolo r. 1950, SNG

Spoločenská rubrika

Október – december 2020

Narodili sa: Október – Richard Mirga, Adam Chovan
November – Michal Haluška

Jubileá: 50 rokov December – Ľubomír Lehotský, čís. 160

55 rokov November – Miroslav Čupáni

60 rokov Október – Daša Kyselová

November – Ivan Čupáni

65 rokov November – Štefan Kunák, Ján Kysel, Dagmar Lesáková

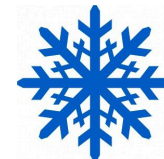
December – Ladislav Lipták, Jana Kunáková

70 rokov November – Igor Lehotský

75 rokov Október – František Bizub

80 rokov Október – Zdenka Lehotská, čís. 139

85 rokov Október – Izidor Huba

Dagmar Žiškova, pracovníčka OcÚ

KRÁĽOVA LEHOTA, obecný časopis. Vydáva Obec Kráľova Lehota, IČO 00315338. Sídlo vydavateľa Kráľova Lehota 39, 032 33. Občasník. **Redakčná rada:** Vladimír Kaprín, Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žiškova.

Redaktor a grafická úprava: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel. 0907 652406, e-mail: bizubf@gmail.com **EV** 5080/14. **ISSN** 1339 – 8032. **Tlač:** Tlačiareň P+M Turany.

Náklad: 220 kusov. Nepredajné. Tento časopis je v elektronickej podobe na: www.kralovalehota.sk